

**CENTRUM MEDYCZNE
KSZTAŁCENIA
PODYPLOMOWEGO**

Katedra i Klinika Krążenia Płucnego,
Chorób Zakrzepowo-Zatorowych i
Kardiologii
ul. Borowa 14/18; 05-400 Otwock
tel: (+48) 22 710 30 52
fax: (+48) 22 710 31 69

Otwock, 28.01.2022

RECENZJA

Rozprawy na stopień doktora nauk medycznych

przygotowana na zlecenie Rady Naukowej

Instytutu „Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka”

AUTORKA ROZPRAWY: lek. Anna Migdał

PROMOTOR: dr hab. n. med. Grażyna Brzezińska-Rajszyć, prof. IPCZD

PROMOTOR POMOCNICZY: dr n. med. Małgorzata Żuk

TYTUŁ ROZPRAWY: Odrębności w postępowaniu w nadciśnieniu płucnym u dzieci

Tętnicze nadciśnienie płucne (TNP) należy do chorób obarczonych bardzo złym rokowaniem. Badania naukowe przeprowadzone w ostatnich dwudziestu latach przyniosły znaczący postęp w zrozumieniu patofizjologii TNP, a także umożliwiły wprowadzenie do praktyki klinicznej leków poprawiających długość i jakość życia pacjentów dotkniętych tą chorobą. Niestety zdecydowana większość prac naukowych dotyczy populacji dorosłych pacjentów z TNP. Również większość zaleceń i rekomendacji dotyczących postępowania z dziećmi chorymi na TNP jest ekstrapolacją zaleceń dla pacjentów dorosłych. Praktyka kliniczna pokazuje jednak, że bardzo potrzeba badań dedykowanych dziecięcej populacji z TNP. Należy zatem stwierdzić, że rozprawa doktorska lek. Anny Migdał dotyczy ważnego klinicznie zagadnienia i może mieć implikacje praktyczne.

Przedstawiona mi do oceny rozprawa oparta jest o czterech publikacji – trzech prac oryginalnych i jednej pracy kazuistycznej o łącznej punktacji 9,185 pkt IF oraz 250 punktów

MEiN tworzących tematycznie spójny cykl. W trzech wymienionych publikacjach Doktorantka jest pierwszym autorem, a w jednej autorem korespondencyjnym. Wkład Doktorantki w powstanie wymienionych artykułów był istotny i obejmował najważniejsze etapy pracy naukowej.

Przestawiona mi do recenzji dysertacja ma układ typowy dla tego typu prac obejmujący wymagane składniki, takie jak polsko- i angielskojęzyczne streszczenia, wstęp, hipotezę i cele pracy, omówienie prac będących cyklem publikacji, podsumowanie, wnioski, piśmiennictwo zawierające 31 pozycji oraz oświadczenia współautorów wykorzystanych publikacji.

Doktorantka sformułowała hipotezę badawczą mówiącą, że pediatryczne nadciśnienie płucne wymaga specyficznego postępowania diagnostyczno-terapeutycznego. Dla sprawdzenia postawionej hipotezy zostało sformułowanych pięć celów szczegółowych, koncentrujących się na ocenie przydatności wskaźnika RDW w ocenie prognostycznej dzieci chorych na TNP, ocenie wiarygodności i przydatności pediatrycznej skali czynnościowej Panama FC, scharakteryzowaniu czynników okołoporodowych, przebiegu klinicznego, czynników rokowniczych oraz skuteczności leczenia dysplazji oskrzelowo-płucnej. Piąty cel dotyczył rzadkiej formy nadciśnienia płucnego związanego z wrodzoną wadą krążenia wrotnego – zewnątrzwątrobową przetoką wrotno-systemową.

Obserwowaną grupę stanowiło 93 dzieci z nadciśnieniem płucnym hospitalizowanych i przewlekle leczonych w Klinice Kardiologii IPCZD w latach 1995-2018. Należy zaznaczyć, że ośrodek, w którym pracuje Doktorantka ma długie tradycje i doświadczenie w leczeniu pediatrycznych pacjentów z TNP oraz należy do sieci referencyjnych centrów prowadzących terapię TNP w ramach programów lekowych NFZ.

Uwzględnione w cyklu publikacje zostały pozytywnie ocenione przez Redakcje i niezależnych recenzentów czasopism, w których zostały opublikowane. Trudno się nie

zgodzić się z taką decyzją, ponieważ uzyskane wyniki badań są wartościowe i interesujące oraz wnoszą nowe informacje do wiedzy na temat naczyniowych chorób płuc u dzieci.

Wnioski są zwięzłe i precyzyjnie odnoszą się do postawionych wcześniej przez Doktorantkę celów. Metody statystyczne oraz dobór piśmiennictwa nie budzą moich zastrzeżeń.

Chciałem w tym miejscu poprosić Doktorantkę o komentarz dotyczący patofizjologii nadciśnienia płucnego u dzieci z dysplazją oskrzelowo-płucną. W rozprawie używane jest stwierdzenie, że w tej grupie chorych mamy do czynienia z tętnicznym nadciśnieniem płucnym, czyli mikroangiopatią prekapilarnych tętniczek płucnych. Można sobie jednak wyobrazić sytuację, że wzrost naczyniowego oporu płucnego jest spowodowany strukturalnym uszkodzeniem płuc lub hipoksemiczną wazokonstrykcją. Wydaje mi się, że w przypadku różnych przyczyn nadciśnienia płucnego w BPD należy się liczyć z różną odpowiedzią na leczenie celowane.

W podsumowaniu chciałem stwierdzić, że recenzowaną rozprawę uważam za interesującą. Uzyskane wyniki mają znaczenie praktyczne i wpisują się w trend poszukiwania zindywidualizowanych metod leczenia TNP. Doktorantka w swojej dysertacji zaprezentowała dużą znajomość problematyki nadciśnienia płucnego u dzieci oraz wykazała się samodzielnością w prowadzeniu badań naukowych i publikacji wyników.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r, poz.1789) i niniejszym wnioskuję o dopuszczenie lekarz Anny Migdał do

dalszych etapów przewodu doktorskiego, w tym do publicznej obrony. Ze względu na wysoką wartość merytoryczną przeprowadzonych badań wnioskuję o wyróżnienie rozprawy.

Z wyrazami szacunku

Prof. dr hab. med. Marcin Kurzyna

Katedra i Klinika Krążenia Płucnego, Chorób Zakrzepowo-
Zatorowych i Kardiologii CMKP